

HORYZONT 2020 – NOWE INSTRUMENTY MNISW DLA POLSKICH NAUKOWCÓW

Dr Waldemar Szymański
Departament Innowacji i Rozwoju
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

HORYZONT 2020

NOWY PROGRAM, NOWE PODEJŚCIE

Szerszy zakres

tematyczny,

tj. badania + innowacje

(7 PR + EIT + CIP – część innowacyjna)

**Koncentracja
tematyczna**

Uproszczenia

**Doskonałość
naukowa**

TRZY FILARY

**DOSKONAŁA BAZA
NAUKOWA**
24,4 mld €

**WIODĄCA
POZYCJA
W PRZEMYSŁE**
17 mld €

**WYZWANIA
SPOŁECZNE**
29,7 mld €

PROGRAM „HORYZONT 2020” – POLSKI WKŁAD

- poszerzanie udziału w Programie**
- infrastruktura badawcza regionalna**
- równowaga między małymi i dużymi projektami**
- rola i znaczenie MŚP**
- dwustopniowa procedura oceny wniosków**
- równowaga geograficzna**
- synergia z funduszami strukturalnymi**

- „HORYZONT 2020”
- NAJWAŻNIEJSZE ELEMENTY

- silny akcent na innowacje – od badań do rynku
- nacisk na wyzwania społeczne
- uproszczony dostęp dla wszystkich uprawnionych podmiotów (jednostki naukowe, przedsiębiorstwa, MŚP, in. instytucje)
- uproszczone formy finansowania
- instrumenty zapewniające szersze uczestnictwo w Programie
- instrument dla MŚP (tj. projekty dla pojedynczych MŚP), szybka ścieżka do innowacji
- akcent na kwestie przekrojowe – nauki społeczno-humanistyczne, współpraca międzynarodowa, równość płci

PAKT DLA HORYZONTU

- Ponad 340 sygnatariuszy
- Działania wspierające MNiSW: uruchamiane i wdrażane sukcesywnie
- Zmiany strukturalne i organizacyjne na uczelniach i w instytutach badawczych oraz instytutach PAN

Zobowiązanie uczelni, instytutów naukowych PAN, instytutów badawczych:

- Budowa efektywnego zaplecza organizacyjnego i administracyjnego,
- Premiowanie i uwzględnianie aktywności w Horyzoncie 2020 w procesie oceny i awansu pracowników naukowych,
- Inicjowanie i wspieranie partnerstw podmiotów z sektorów nauki i gospodarki na rzecz uczestnictwa w programie ramowym Horyzont 2020
- Budowa optymalnych warunków do przyjmowania w polskich uczelniach i instytutach projektów badawczych finansowanych w ramach Horyzontu 2020, a uzyskanych za granicą
- Zaakceptowanie oraz kierowanie się zasadami Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu dobrych praktyk w zatrudnianiu naukowców

Zobowiązanie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- Zapewnienie istotnej roli badań i innowacji w programach operacyjnych ze środków polityki spójności Unii Europejskiej,
- Zapewnienie synergii inicjatyw realizowanych w ramach Horyzontu 2020 oraz krajowych i regionalnych programów operacyjnych,
- Wspieranie polskich ekspertów oraz recenzentów w gremiach doradczych
- Podjęcie prac nad zmianą mechanizmów oceny parametrycznej jednostek naukowych,
- Wprowadzenia bezpośrednich mechanizmów wsparcia uczestnictwa polskich naukowców w Horyzoncie 2020,
- Usprawnienie modelu świadczenia usług przez Krajowy Punkt Kontaktowy oraz Regionalne Punkty Kontaktowe,
- Zobowiązania nadzorowanych przez MNiSW agencji finansujących badania do identyfikowania projektów o największym potencjale,
- Zobowiązania NCBiR, NCN, KPK do popularyzowania dobrych praktyk w aplikowaniu o środki z Horyzontu 2020,
- Prowadzenie szerokiej polityki informacyjnej i promocyjnej dotyczącej udziału polskich projektodawców w Horyzoncie 2020.

SYNERGIA H2020 Z FUNDUSZAMI STRUKTURALNYMI UE

- Więcej środków strukturalnych może być wydatkowanych poza krajem, w którym jest realizowany program operacyjny,
- Silniejsze zobowiązanie do współpracy z aktorami z innych regionów i państw członkowskich
- Możliwości ustalenia wspólnych zasad finansowania
 1. Zakaz zastępowania wymaganych środków krajowych/regionalnych/prywatnych środkami pochodzącymi z UE
 2. Zakaz podwójnego finansowania
 3. Synergia to więcej niż łączenie środków z funduszy strukturalnych i H2020 w jednym projekcie.

SYNERGIA H2020 Z FUNDUSZAMI STRUKTURALNYMI UE

Największa w historii alokacja na naukę i szkolnictwo wyższe: ok. 12 mld EUR

- Komplementarność instrumentów
- Teaming – MAB
- Twinning – sieci Wirtualnych Instytutów Badawczych
- ERA Chairs – POWER
- EIT/KIC – strategiczne programy badawcze

Fast Track To Innovation

- Nowy instrument H2020 mający na celu stymulowanie inwestycji sektora prywatnego, wspieranie b+r+i oraz przyśpieszenie rozwoju technologii;
- zostanie uruchomiony w 2014 r., dla filarów *Wiodąca pozycja w przemyśle* oraz *Wyzwania społeczne*;
- oparty o stałe zaproszenie do składania wniosków; w pierwszym roku planowane jest sfinansowanie ok100. projektów; maksymalna kwota dotacji 3 mln Eur;
- wnioskodawcą może być każdym podmiot prawny wchodzący w skład konsorcjum 3-5 podmiotów; dwa moduły: (A) – skierowany do firm, liderem konsorcjum jest ta firma, planowany podział budżetu: 60% trafia do firm, 40% trafia do jednostek prowadzących badania (uczelnie, instytuty badawcze, inne podmioty nie będące partnerami przemysłowymi); (B) – skierowany do sektora publicznego (spin-outs) - pomysł na produkt powstaje na uczelni/w instytucji badawczym, powstaje firma (z prawami własności intelektualnej), której zadaniem jest rozwijanie produktu; planowany podział budżetu: 60% - uczelnia/instytutu badawczego, 40% -firma.

SME Instrument

- Ma przyczynić się do stworzenia nowych możliwości biznesowych, dopasowanych do wyzwań społecznych oraz wzmocnienia produktywności i innowacyjności MŚP; celem jest wypełnienie luki w zakresie finansowania na wczesnym etapie badań wysokiego ryzyka; oraz stymulowania innowacji o przełomowym charakterze;
- adresowany do wszystkich typów innowacyjnych MŚP wykazujących ambicje rozwoju, wzrostu i umiędzynarodowienia;
- Wsparcie dla jednostkowych MŚP lub konsorcjów; Inni partnerzy, jednostki naukowe i większe przedsiębiorstwa mogą być zaangażowane w projekt jako podmioty trzecie w zakresie podwykonawstwa; Wsparcie możliwe w jednej z trzech faz:
- Faza I: Pomysł i ocena wykonalności (środki na sprawdzenie stopnia naukowej i technicznej wykonalności i potencjału rynkowego pomysłu)
- Faza II: B+R- faza demonstracyjna, powielenia rynkowe (środki na prototypowanie, pilotaż innowacyjnych produktów i usług, powielanie rynkowe)
- Faza III: Komerccjalizacja (wsparcie w zakresie dostępu do prywatnego kapitału, networking, monitoring)

Teaming for Excellence

- Ma na celu stworzenie nowych centrów doskonałości, mających siedzibę w państwach członkowskich/regionach, które są określone jako mniej rozwinięte w zakresie badań i innowacji, poprzez mechanizm łączenia sił (*teaming*) z instytucjami badawczymi w Europie (lub konsorcjami), krajowymi i regionalnymi władzami, agencjami ds. badań;
- Wnioskodawcy muszą przedstawić długoterminową strategię w dziedzinie nauki i innowacji określającą przyszłość centrum doskonałości oraz podkreślić związek ze Strategią Inteligentnej Specjalizacji (tzw. *smart specialization*);
- Zakłada zaangażowanie przynajmniej dwóch podmiotów – wiodącej jednostki z kraju bardziej rozwiniętego w zakresie badań i innowacji (lub konsorcjum) oraz podmiotu z kraju słabiej rozwiniętego; koordynatorem musi być podmiot z kraju słabiej rozwiniętego; partnerzy przed złożeniem wniosku powinni zawrzeć umowę konsorcjum określającą zasady współpracy;
- Dwa etapy: **1** – projekt stworzenia/modernizacji centrum doskonałości i wizja rozwoju powinna uwzględniać informacje nt. profilu organizacji i jej dotychczasowych działań. Wizja ta powinna uwzględniać długoterminową strategię centrum, zawierającą szczegółowe założenia dot. zarządzania oraz wskazującą, w jaki sposób wpisuje się ona w Strategię Inteligentnej Specjalizacji. Wnioski które pozytywnie przejdą ocenę otrzymają środki KE na przygotowanie biznes planu; **2** – ewaluacja biznes planów, przygotowanych w I etapie pod kątem: treści, oddziaływania na innowację, jakość propozycji;
- Pierwszy konkurs ogłoszono w 2013 r. z terminem składania wniosków do 2014 r. Budżet to 11 mln Eur;
- **Wspierany przez Międzynarodowe Agendy Badawcze**

Twinning

- Ma na celu wzmocnienie w określonej dziedzinie badań rozwijającej się w danej instytucji poprzez utworzenie powiązań z co najmniej dwiema instytucjami które w tym obszarze mają wiodącą pozycję na poziomie międzynarodowym; to forma współpracy sieciowej w oparciu strategię naukową dla intensyfikacji i stymulowania zdolności doskonałości naukowej i innowacyjnej w określonej dziedzinie badań przy wykorzystaniu doskonałości naukowej partnerów;
- Zakłada zaangażowanie min. 3 partnerów – jednego z kraju słabiej rozwiniętego w zakresie badań i innowacji – który powinien być koordynatorem – i dwóch z dwóch krajów bardziej rozwiniętych, posiadających wiodącą pozycję na poziomie międzynarodowym;
- Wnioski projektowe będą musiały przedstawić strategię naukową dla intensyfikacji i stymulowania zdolności doskonałości naukowej i innowacyjnej w określonej dziedzinie badań, określać naukową doskonałość partnerów zaangażowanych w realizację projektu; zawierać odniesienie do krajowych lub regionalnych strategii inteligentnej specjalizacji;
- Działania: wymiana pracowników; wizyty eksperckie; szkolenia, warsztaty, konferencje; szkoły letnie; upowszechnianie działań o szerszym zasięgu;
- Pierwszy konkurs ogłoszono 2 lipca 2014 z terminem składania wniosków do 2 grudnia 2014. Łączne finansowanie KE na rok 2015 -64 mln Eur;
- **Wspierany przez Wirtualne Instytuty Badawcze**

ERA Chairs- katedry Europejskiej Przestrzeni Badawczej

- ma na celu wsparcie uniwersytetów oraz innych instytucji na rzecz umożliwienia im przyciągania i utrzymania wysokiej jakości zasobów ludzkich oraz wdrażania zmian strukturalnych niezbędnych do osiągnięcia doskonałości;
- Zakłada, że jednostka naukowa z kraju słabiej rozwiniętego w zakresie badań i innowacji zatrudni w swoich strukturach wybitnego naukowca z kraju lepiej rozwiniętego. Stanowiska ERA Chairs powinni obejmować wybitni badacze w wybranej dziedzinie badań, którzy powołają zespół, aby pomóc organizacji badawczej znacząco poprawić rezultaty badawcze i być bardziej skuteczną w pozyskiwaniu finansowania;
- Wniosek o ERA Chair powinien zawierać długoterminową strategię naukowo-innowacyjnego rozwoju danej jednostki, opartą na analizie SWOT; odniesienia do Strategii Inteligentnej Specjalizacji; określenie roli, poziomu zaangażowania i obowiązków osoby zatrudnionej w jednostce w ramach instrumentu ERA Chair;
- Wybór naukowca, który miałby zostać zatrudniony w jednostce powinien odbyć się w drodze otwartego konkursu, który podlegać będzie monitoringowi KE;
- KE zakłada finansowanie projektów ERA Chair w wys.2,5 mln Eur na okres 5 lat. Koszty jakie KE może w ramach tego instrumentu pokryć to wynagrodzenie zaproszonego naukowca oraz członków jego zespołu. Granty w ramach ERA Chair nie zakładają finansowania prowadzenia badań;
- Pierwszy konkurs w ramach ERA Chair został ogłoszony 11 grudnia 2013 r., z terminem składania wniosków 15 października 2014 r. Łączny budżet konkursu w 2014 r. to 33,6 mln Eur;
- Wspierany przez Program Operacyjny Wiedza Edukacja i Rozwój 2014-2020 www.nauka.gov.pl

Program „Granty na granty – wsparcie polskich koordynatorów w programach badawczych Unii Europejskiej”

- Środki na dofinansowanie bądź refundację kosztów przygotowania wniosku do H2020
- Beneficjent – koordynator zespołu aplikującego do H2020
- Do 30 tys. zł jednorazowego wsparcia
- Obowiązek przedstawienia wniosku do oceny 2 ekspertów wskazanych przez KPK

ZMIANA OCENY PARAMETRYCZNEJ JEDNOSTEK NAUKOWYCH

- Większa rola grantów z Horyzontu 2020, w tym koordynacji oraz grantów ERC (istotna zmiana wag!)
- Obecnie – trwają prace KEJN – przygotowanie propozycji nowych kryteriów do parametryzacji
- Szczegóły nowego systemu oceny – I kw. 2015 r.

PREMIA NA HORYZONCIE

- Wsparcie dla pracowników jednostki zaangażowanych w proces przygotowania i realizacji projektu w H2020
- Uzależnione od wysokości dofinansowania oraz roli wnioskodawcy w projekcie
- Od 10% wartości dofinansowania, dodatkowo 10% za koordynację projektu
- Uruchomienie – pierwszy kwartał 2015 r.

Dziękuję za uwagę

waldemar.szymanski@nauka.gov.pl